

Dr. Miro (Miroslav) Cerar

Kazalo:

- 1. Otroštvo, družina, šolanje**
- 2. Študij ter pedagoška in raziskovalna dejavnost**
- 3. Sodelovanje pri pisanju slovenske ustave in drugih osamosvojitvenih ustavnih aktov**
- 4. Zunanji svetovalec Državnega zbora Republike Slovenije**
- 5. Vodenje Sodnega sveta**
- 6. Druga strokovna (svetovalna) dejavnost**
- 7. Začetek politične poti (volitve 2014)**
- 8. Predsednik Vlade Republike Slovenije (2014–2018)**
- 9. Volitve v Državni zbor Republike Slovenije 2018**
- 10. Podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve (2018–2020)**
- 11. Umik s položaja predsednika SMC**
- 12. Izstop iz SMC**
- 13. Vrnitev na Pravno fakulteto**
- 14. Bibliografija**

Miro Cerar ml. (uradno ime: Miroslav Cerar) je bil rojen 25. avgusta 1963. Po študiju prava se je zaposlil na ljubljanski pravni fakulteti ter se konec 80-ih let prejšnjega stoletja aktivno vključil v prizadevanja za demokratizacijo in državno osamosvojitvev Slovenije. 1990-1991 je sodeloval pri pisanju Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije ter Ustave Republike Slovenije. 1992-2014 je bil predavatelj na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani ter zunanji svetovalec Državnega zbora Republike Slovenije za ustavna in druga pravna vprašanja. 2008 je kot Fulbrightov štipendist šest mesecev poučeval primerjalno ustavno pravo na *Golden Gate University School of Law* v San Franciscu in se postdoktorsko študijsko izpopolnjeval na *University of California School of Law* v Berkeleyju. Pred vstopom v politiko (2014) je javno nastopal kot pravnik in intelektualec, zlasti kot razlagalec ustavnosti in zakonitosti delovanja oblastnih organov. Zavzemal se je za vladavino prava, ustavno demokracijo ter za dvig pravne kulture in etičnih standardov v družbi. 2000–2018 je bil na letnih izborih portala *Ius Software (iusinfo.si)* 17-krat izbran med deset najvplivnejših slovenskih pravnikov, 2011–2014 pa so ga uporabniki portala *Tax-Fin-Lex* štirikrat izbrali za najvplivnejšega slovenskega pravnega strokovnjaka.

2014 je vstopil v politiko, ustanovil Stranko Mira Cerarja (SMC) in bil po zmagi na parlamentarnih volitvah izvoljen za predsednika vlade. Njegova koalicijska vlada (2014–2018) je po več kriznih letih stabilizirala politični prostor in popeljala državo iz finančno-ekonomske krize. Konsolidirala je javne finance, sprejela strategijo upravljanja z državnimi naložbami in postopno opustila krizno politiko »zategovanja pasu«. Spodbudila je hitro gospodarsko okrevanje in vrnitev stabilne gospodarske rasti ter začela povečevati obseg sredstev za vsa družbena področja. S temi in drugimi ukrepi je omogočila, da je Slovenija odpravila presežna makroekonomska neravnovesja, ki jih je Slovenija beležila od 2011 dalje. 2015–2016 je Cerarjeva vlada v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi in nevladnimi organizacijami humano in varno obvladala prehod okoli pol milijona migrantov čez slovensko ozemlje.

2018–2020 je bil Cerar podpredsednik vlade in zunanji minister Republike Slovenije. Ob zagotavljanju splošne uravnoteženosti zunanje politike in skrbi za dobrososedske odnose je intenziviral sodelovanje z jedrnim delom EU, z državami Beneluksa in ZDA. Zavzemal se je za še večje odpiranje Slovenije v svet. Prioritetno je spodbujal gospodarsko diplomacijo, trajnostni razvoj, vladavino prava, človekove pravice, humanitarno dejavnost in multilateralizem. Bil je med najbolj angažiranimi evropskimi zagovorniki širitvenega procesa EU na države zahodnega Balkana.

2020 se je kot redni profesor ponovno zaposlil na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani.

1. Otroštvo, družina, šolanje

Cerar je bil rojen 25. avgusta 1963 v Ljubljani. Je oče treh otrok (Eva, Miha in Maja).

Otroštvo in mladost je skupaj s sestrama Alenko in Vesno preživel v Ljubljani in Grosupljem. Oče Miroslav Cerar (roj. 1939) je bil večkratni evropski, svetovni in olimpijski prvak na konju z ročaji (medalje je osvajal tudi na drugih gimnastičnih orodjih), po koncu športne kariere pa je do upokojitve deloval kot odvetnik. Je ustanovni član in aktivni funkcionar Olimpijskega komiteja Slovenije. Mati Zdenka Cerar (roj. Prusnik) (1941–2013) je bila v mladih letih državna prvakinja v gimnastiki, kasneje pa je kot pravnica postala generalna državna tožilka in tudi ministrica za pravosodje.

Cerar je od 1970 obiskoval Osnovno šolo Prule, od 1978 pa Gimnazijo Ivana Cankarja v Ljubljani. Enoletni vojaški rok je 1982–1983 služil v bivši SFR Jugoslaviji, v Titogradu (današnja Podgorica, Črna gora), 1983 pa pričel s študijem prava.

V mladosti se je veliko ukvarjal s športom. V osnovnošolskih letih se je predvsem preizkušal v gimnastiki in nogometu, nato pa je od zadnjih let osnovne šole do odhoda v vojsko aktivno treniral košarko (KK Trnovo in kasneje KK Slovan). V času osnovne šole je igral harmoniko in končal 6-letno nižjo glasbeno šolo, nato pa se je kot samouk lotil igranja kitare. Po končanem študiju se je posvetil pravnemu in pedagoškemu poklicu.

2. Študij ter pedagoška in raziskovalna dejavnost

1983 se je Cerar vpisal na Pravno fakulteto v Ljubljani, kjer je 1987 diplomiral. Za diplomsko nalogo *Pravno varstvo blagovnih znamk* (mentor dr. Krešimir Puharič) je 1987 prejel nagrado dr. Slavka Zoreta Društva za Združene narode za SR Slovenijo. Po diplomi se je zaposlil kot asistent na katedri za teorijo prava na ljubljanski Pravni fakulteti.

Konec 80-ih let je objavil več poljudnih in strokovnih prispevkov in se začel v javnosti uveljavljati kot kritični pravni mislec. Leta 1988 je sodeloval pri pisanju *Pravnega memoranduma: Vojaški tožilec versus Borštner, Janša, Tasić, Zavrl*; 1989 pa pri pisanju *Pravnega memoranduma: Svoboda združevanja*. Obe deli sta pozivali k uveljavljanju pravne države in demokratičnih vrednot, še posebej v luči takratnih nedemokratičnih pritiskov oblasti na procese demokratizacije v Sloveniji.

1993–1999 je bil dopisnik Centra za študij konstitucionalizma v vzhodni Evropi (s sedežem na *New York University School of Law*, pred tem na *University of Chicago Law School* in *Central European University* iz Budimpešte), pri čemer je za *East European Constitutional Review* pisal periodična poročila o razvoju konstitucionalizma v Sloveniji.

S tezo *Večrazsežnost človekovih pravic in dolžnosti* je 1993 na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani (UL) magistriral, leta 1999 pa na isti fakulteti doktoriral s tezo (*I*)*racionalnost moderne prava*. Leta 2000 je bil, prav tako na Pravni fakulteti UL, izvoljen v naziv docenta, 2005 v naziv izrednega profesorja ter 2011 habilitiran za rednega profesorja. Kot predavatelj se je največ ukvarjal s teorijo in filozofijo prava, primerjalnim pravom, ustavnim pravom ter etiko pravniških poklicev. Temelje prava je predaval še na Fakulteti za družbene vede UL (2006–2014), teorijo prava in države pa na mariborski Pravni fakulteti (1995–1998). Na Filozofski fakulteti UL je 2002–2014 letno izvajal sklop predavanj s področja temeljnih pravnih vsebin za študente z oddelka za prevajalstvo (nemciste). Študentski svet UL mu je za študijsko leto 2011–2012 podelil diplomu za najboljšega pedagoga na Pravni fakulteti UL.

1989–2004 je bil mentor novoustanovljene Službe pravne pomoči za študente (ustanovitelj je bila Študentska organizacija UL), v kateri so delovali študenti z ljubljanske pravne fakultete. Služba je nudila študentom brezplačno pravno pomoč v zadevah, povezanih s študijem.

1994–2003 je bil zunanji ocenjevalec za maturitetni predmet Pravo. 1994–2014 je izvajal predavanja o temah iz ustavne ureditve v okviru programa strokovnega usposabljanja delavcev v državni upravi. 2009–2012 je bil predsednik izpitne komisije za pravniški državni izpit in izpraševalec za področje ustavne ureditve, organizacije pravosodja in državne uprave ter temeljev pravne ureditve Evropske unije.

2003–2014 je bil podpredsednik slovenskega Društva za pravno in socialno filozofijo.

S predavanji in referati je sodeloval na številnih domačih in tujih znanstvenih in strokovnih srečanjih, posvetih, konferencah ipd. V Sloveniji je na povabila različnih šol, institutov, društev, zbornic ter drugih združenj in organizacij predaval o pravnih in širših družboslovnih temah.

2008 je kot Fulbrightov štipendist šest mesecev poučeval primerjalno ustavno pravo na *Golden Gate University School of Law* v San Franciscu in se postdoktorsko študijsko izpopolnjeval na *University of California School of Law* v Berkeleyju.

1990–1992 je bil član uredniškega odbora *Časopisa za kritiko znanosti*. 1995–2014 je na Pravni fakulteti UL urejal *Zbornik znanstvenih razprav*. 2003–2014 je bil na isti fakulteti član uredniškega odbora zbirke *Manet* (strokovna literatura) ter 2003–2006 član uredniškega sveta revije *Revus* (Revija za evropsko ustavnost), *GV Revije*, *Pravna praksa*. 2002–2014 je bil član uredniškega sveta revije *Teorija in praksa*, Fakulteta za družbene vede UL, ter uredniškega odbora strokovne knjižne zbirke *Pravna obzorja* pri Cankarjevi založbi v Ljubljani.

2009–2013 je deloval kot član Strokovne komisije za knjižno in revijalno produkcijo s področja znanosti pri Svetu Javne agencije za knjigo Republike Slovenije (JAK), in sicer posebej kot recenzent za dela s področja družboslovja.

Je avtor in soavtor več knjig, raziskav in številnih člankov v domačih in tujih znanstvenih in strokovnih revijah.

2000–2018 je bil na letnih izborih portala *Ius Software (iusinfo.si)* 17-krat izbran med deset najvplivnejših slovenskih pravnikov, 2011–2014 pa so ga uporabniki portala *Tax-Fin-Lex* štirikrat izbrali za najvplivnejšega slovenskega pravnega strokovnjaka. Pred vstopom v politiko (2014) je javno nastopal kot pravnik in intelektualec, zlasti kot razlagalec ustavnosti in zakonitosti delovanja oblastnih organov. Zavzemal se je za vladavino prava, ustavno demokracijo ter za dvig pravne kulture in etičnih standardov v družbi.

3. Sodelovanje pri pisanju slovenske ustave in drugih osamosvojitvenih ustavnih aktov

Junija 1990 je Cerar z dr. Petrom Jambrekom in dr. Lojzetom Udetom ter drugimi strokovnjaki sodeloval pri oblikovanju osnutka iniciativnega predloga Predsedstva Republike Slovenije za sprožitev postopka za sprejem nove slovenske ustave. Kot strokovni tajnik je koordiniral delo sedemčlanske strokovne skupine (člani: dr. Franc Grad, dr. Tine Hribar, dr. Peter Jambrek, dr. Tone Jerovšek, mag. Matevž Krivic, dr. Anton Perenič in dr. Lojze Ude), ki je avgusta 1990 na gradu Podvin za Skupščino Republike Slovenije pripravila delovni osnutek nove slovenske ustave.

1991–1992 je bil sekretar Ustavne komisije Skupščine Republike Slovenije. V tem času je med drugim strokovno sodeloval pri sestavi predlogov naslednjih aktov: ustavnih amandmajev 99 in 100 k dotedanji slovenski republiški ustavi (1991); Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije in ustavnega zakona za njeno izvedbo (25. junij 1991); Ustave Republike Slovenije in ustavnega zakona za njeno izvedbo (23. december 1991); ter zakonov za volitve v Državni zbor, Državni svet in za volitve Predsednika Republike Slovenije (1992).

4. Zunanji svetovalac Državnega zbora Republike Slovenije

1993–2007 in 2009–2014 je bil Cerar zunanji svetovalac Državnega zbora Republike Slovenije za ustavna in druga pravna vprašanja. V tej vlogi je redno koordiniral delo strokovnih skupin, ki so pripravljale strokovna mnenja in besedila ustavnih sprememb za ustavno komisijo Državnega zbora. Od sprejema ustave (1991) do vstopa v politiko (2014) je strokovno sodeloval pri vseh razpravah o spremembah ustave.

Sodeloval je pri sestavi mnenj o različnih ustavnih in zakonskih vprašanjih, predvsem s področij volilnega in širšega političnega sistema, referendumov in poslanske imunitete ter poslovniške ureditve. Bil je član strokovnih skupin za pripravo poslovniških sprememb ter skupine za angleški prevod ustave, drugih ustavnih dokumentov ter poslovnika državnega zbora. Pri tem svetovalnem delu je sodeloval predvsem s parlamentarno pravno službo, generalnim sekretariatom, kabinetom predsednika Državnega zbora ter z vsakokratno ustavno komisijo.

5. Vodenje Sodnega sveta

Od 2009 je bil Cerar podpredsednik, 2010–2012 pa predsednik Sodnega sveta Republike Slovenije, kjer je sodeloval v postopkih izvolitev, imenovanj in razrešitev sodnikov in predsednikov sodišč, v postopkih odločanja o napredovanju sodnikov, v postopkih v zvezi z

ugotavljanjem imunitete sodnikov in nezdržljivosti njihove funkcije z drugimi funkcijami, v disciplinskih postopkih zoper sodnike ter pri odločanju o drugih zadevah iz pristojnosti sodnega sveta.

V tujini se je udeležil več strokovnih srečanj z visokimi predstavniki evropskih sodnih svetov. Kot slovenski predstavnik evropske mreže sodnih svetov (ENCJ) je 2010–2011 sodeloval v projektni skupini ENCJ za *ugotavljanje zaupanja v sodstvo na nacionalni in nadnacionalni ravni* ter 2011–2012 v delovni skupini ENCJ za *reformo sodstva v Evropi*.

6. Druga strokovna (svetovalna) dejavnost

Kot strokovnjak je Cerar pred vstopom v politiko sodeloval v več delovnih skupinah, ki so za različna ministrstva pripravljale strokovna gradiva ali predloge zakonov in drugih aktov, in sicer na področjih pravne ureditve volilnega sistema, posebej tudi elektronskih volitev, referendumске ureditve, ureditve društev, ureditve šolstva itd.

2007–2013 je bil zunanji svetovalac pri Odvetniški pisarni Miro Senica in odvetniki za področji ustavnega in upravnega prava.

2012–2014 je bil predsednik Sveta za etična vprašanja pri Evropskem centru za reševanje sporov iz Ljubljane (European Centre for Dispute Resolution – ECDR).

2013–2014 je bil član strokovnega sveta programa *Ne-odvisen.si* (vseslovenski program odprtega in strokovno podprtega dialoga z mladimi in odraslimi).

7. Začetek politične poti (volitve 2014)

13. februarja 2013 je Cerar zavrnil javno ponudbo večinske parlamentarne koalicije, da bi z njeno podporo prevzel funkcijo predsednika vlade, saj je ocenil, da tedanje parlamentarne stranke niso omogočale nujnih predpostavk za izhod iz družbene krize (ta koalicija je nato za predsednico vlade izvolila Alenko Bratušek). Zato je v nadaljnjih mesecih oblikoval skupino somišljenikov, s katerimi je 2. junija 2014, le šest tednov pred predčasnimi volitvami v Državni zbor, ki so sledile odstopu premierke Bratušek, ustanovil Stranko Mira Cerarja (SMC), sredinsko socialno-liberalno stranko. SMC je v središče svojega programa, poleg izhoda iz krize, postavila človekovo dostojanstvo, vladavino prava, dvig politične kulture in trajnostni razvoj.

Cerar je bil izvoljen za poslanca, SMC pa je s 34,5 odstotka glasov in dotlej največjim številom izvoljenih poslancev (36) zmagala na parlamentarnih volitvah. 25. avgusta je Državni zbor Cerarja izvolil za predsednika vlade. Sestavil je levo-sredinsko koalicijo in 17. septembra pričel z vodenjem vlade. 21. novembra 2014 je SMC postala članica evropske politične skupine ALDE (Zavezništvo liberalcev in demokratov za Evropo), marca 2015 pa se je na Cerarjevo pobudo stranka preimenovala v Stranko modernega centra (SMC).

8. Predsednik Vlade Republike Slovenije (2014–2018)

12. slovensko vlado je Cerar sestavil v koaliciji treh strank: SMC (9 ministrov, nekateri niso bili člani stranke), Demokratična stranka upokojencev Slovenije – Desus (4 ministri) in Socialni demokrati – SD (3 ministri), pri čemer je bila to prva slovenska vlada, ki je imela skoraj ves čas svojega delovanja izenačeno število ministrov obeh spolov.

Cerarjeva vlada (2014–2018) je po več kriznih letih stabilizirala politični prostor in popeljala državo iz finančno-ekonomske krize. Konsolidirala je javne finance in postopno opustila krizno politiko »zategovanja pasu«. Spodbudila je hitro gospodarsko okrevanje, vrnitev stabilne in relativno visoke gospodarske rasti ter znatno znižanje brezposelnosti, še posebej med mladimi. Začela je povečevati obseg sredstev za vsa družbena področja. S temi in drugimi ukrepi in institucionalnimi spremembami je omogočila, da je Slovenija tudi po uradni oceni Evropske komisije odpravila presežna makroekonomska neravnovesja, ki jih je Slovenija beležila od 2011 dalje. V zadnjem letu delovanja Cerarjeve vlade (2018) je država prvič po letu 2008 že zagotavljala uravnotežen proračun s presežkom v državni blagajni, poleg tega pa tudi trend zmanjševanja javnega dolga ter najnižjo brezposelnost po letu 2009.

Za izhod iz ekonomske krize je Cerarjeva vlada pomagala oživiti in krepiti domače in tuje investicije na področju gospodarstva, pa tudi na področju javne infrastrukture, kjer je prišlo do prenove in modernizacije železniških in cestnih povezav. Zagotovila je tudi izpolnitev ključnih administrativnih in finančnih pogojev za pričetek gradnje drugega tira železniške proge od Kopra do Divače. Spodbujala je ustanavljanje start-up podjetij in digitalizacijo javne uprave v sodelovanju z zasebnim sektorjem. V prizadevanjih za preseganje krize si je vlada prizadevala tudi za čim bolj uravnotežen regionalni razvoj, k čemur so konkretno pripomogli vladni regijski obiski.

2015–2016 je vlada v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi in nevladnimi organizacijami humano in varno obvladala prehod okoli pol milijona migrantov čez slovensko ozemlje. Ob največjem migrantskem valu sodobnega časa je Cerar s posebno pobudo sprožil proces sodelovanja med državami EU in Zahodnega Balkana, kar je privedlo do zaprtja t. i. balkanske migrantske poti.

14. marca 2018 je Cerar kot predsednik vlade odstopil, ker je menil, da je bila odločitev vrhovnega sodišča, da razveljavi referendum o gradnji drugega tira, na katerem je vladni projekt gradnje drugega tira dobil 53-odstotno podporo, »kaplja čez rob« v smeri neupravičene podpore vsem tistim, ki so želeli projekt preprečiti. Hkrati je z odstopom preprečil, da bi v pogajanjih med vlado in sindikati javnega sektorja (pogajanja so bila zaradi odstopa avtomatično prekinjena) morebitna realizacija pretiranih finančnih zahtev nekaterih sindikatov prekinila uspešen proces konsolidacije javnih financ.

Odstop je Cerar podal le nekaj mesecev pred rokom za razpis in izvedbo rednih parlamentarnih volitev. Predčasne volitve, ki so sledile odstopu, so bile izvedene 3. junija 2018, tj. že v času prvega možnega roka za redne volitve. Po odstopu je Cerar funkcijo predsednika vlade opravljal še do nastopa nove vlade 13. septembra 2018.

9. Volitve v državni zbor 2018

Na predčasnih volitvah junija 2018, na katerih je bil Cerar ponovno izvoljen za poslanca, je SMC zbrala 9,7 odstotka glasov in izgubila primat v političnem centru. Kljub bistveno slabšemu volilnemu izidu kot pred štirimi leti je SMC z desetimi izvoljenimi poslanci v 90-članskem parlamentu ohranila pomembno mesto v slovenskem političnem prostoru (samo dve politični stranki sta osvojili več poslanskih mest), zato je pod vodstvom Cerarja odigrala tudi pomembno vlogo pri sestavljanju nove koalicijske vlade, v kateri je prevzela štiri ministrska mesta. V levo-sredinski vladi, ki jo je septembra 2018 sestavil Marjan Šarec, je bil Cerar izvoljen na položaj podpredsednika vlade in zunanjega ministra ter v teh funkcijah deloval vse do prenehanja delovanja Šarčeve vlade (13. marec, 2020).

10. Podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve (2018–2020)

Ob prevzemu teh funkcij je Cerar najavil in nato uresničil delno spremembo v zunanji politiki, ki naj bi bila, ob siceršnji načelni uravnoteženosti, tudi dovolj zahodno usmerjena (predvsem intenzivnejše sodelovanje z jedrnim delom EU, z državami Beneluksa in ZDA). Pospešil je priprave na prihajajoče slovensko predsedovanje Svetu EU ter prispeval h krepitvi verodostojnosti Slovenije v EU.

Okrepil je bilateralne stike Slovenije z državami članicami Varnostnega sveta ter nekaterimi drugimi državami, ki so za Slovenijo še posebej pomembne v političnem, gospodarskem in drugih vidikih. Posebno pozornost je posvetil nadaljevanju strateškega sodelovanja z Nemčijo in Francijo ter urejanju odnosov z Združenim kraljestvom za čas po Brexitu. Prioritetno je spodbujal gospodarsko diplomacijo ter prizadevanje za trajnostni razvoj, vladavino prava, človekove pravice in nediskriminacijo, multilateralizem in humanitarno pomoč. Posvetil se je sodelovanju s sosednjimi državami, predvsem v luči varstva pravic in interesov slovenskih zamejcev. Na evropskem parketu je bil med najbolj angažiranimi evropskimi zagovorniki širitvenega procesa EU na države zahodnega Balkana ter nadaljnjih evro-atlantskih povezav (sprejem Severne Makedonije v Nato).

11. Umik s položaja predsednika SMC

Na volitvah za slovenske predstavnike v evropskem parlamentu maja 2019 je SMC zbrala le 1,6 odstotka glasov. Kmalu za tem je Cerar, ki sicer na evropskih volitvah ni kandidiral, za 21. september 2019 razpisal volilni kongres SMC ter sporočil, da ne bo ponovno kandidiral za funkcijo predsednika stranke. Na kongresu je bil za novega predsednika stranke izvoljen Zdravko Počivalšek, člani kongresa pa so Cerarja imenovali za častnega predsednika SMC.

12. Izstop iz SMC

2. marca 2020 je Cerar zaradi nestrinjanja z delovanjem SMC pod vodstvom Počivalška odstopil kot častni predsednik in izstopil iz stranke SMC.

13. Vrnitev na Pravno fakulteto

2020 se je Cerar po prenehanju opravljanja funkcij podpredsednika vlade in zunanjega ministra kot redni profesor ponovno zaposlil na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani.

14. Bibliografija

Samostojna znanstvena dela:

- *Večrazsežnost človekovih pravic in dolžnosti* (1993, dopol. izd. 1996),
- *(I)racionalnost modernega prava* (2001).

Univerzitetni učbeniki v soavtorstvu:

- *Kako študirati pravo* (2002, dopol. izd. 2012),
- *Uvod v pravoznanstvo* (2006, dopol. izd. 2012),
- *Temelji prava in pravne ureditve* (2006).

Osnovnošolski učbenik:

- *Svet smo mi 8* (2015).

Poljudne knjige o etiki, politiki, pravu in družbi:

- *Pravnikov mozaik* (2007),
- *Pamet v krizi* (2010),
- *Slovenci na popravnem izpitu* (2013),
- *Kako sem otrokom razložil demokracijo* (2009) – 2010 priznanje Zlata hruška za izvirno slovensko mladinsko poučno knjigo Mestne knjižnice Ljubljana.

Za pregled domačih in tujih strokovnih in znanstvenih del glej COBISS.